

เลือดกำเดาไหล

● นำเสนอเมื่อ 3 ม.ค. 2551

เลือดกำเดาไหล โดย นายแพทย์ประสิทธิ์ ศรีสมบูรณ์

เลือดกำเดา หมายถึง เลือดที่ไหลออกจากในโพรงจมูกหรือบริเวณหลังจมูก เกิดจากเส้นเลือดในเยื่อโพรงจมูกแตกจึงมีเลือดไหล ส่วนมากเกิดจากการแตกของเส้นเลือดฝอยเล็กๆ ที่บริเวณส่วนหน้าของผนังกันช่องจมูกทั้ง ๒ ข้าง จึงมีเลือดไหลออกทางรูจมูก ถานอนหงายเลือดจะไหลไปหลังจมูกเขาในคอแล้วซากออกทางปาก เลือดกำเดาออกแบบนี้เป็นแบบที่พบบ่อยที่สุดในเด็ก ๆ ซึ่งมีเลือดออกบ่อยๆ ครั้งละน้อยๆ ไม่มีอันตราย สำหรับในผู้ใหญ่อาจเกิดจากเส้นเลือดใหญ่แตก เนื่องจาก มะเร็งในจมูก ซึ่งมีเลือดออกมากเป็นอันตรายได้

โรคของจมูกที่พบบ่อยที่สุด คือ เส้นเลือดฝอยแตกเองในระยะที่อากาศแห้ง ร้อนจัด หรือหนาวจัดมักมีเลือดออกในตอนกลางคืนหรือตอนเช้า นอกจากนี้ยังเกิดจากถูกกระแทกที่จมูก ขยี้จมูกแรงๆ นิ้วแยงในจมูก ถูกตีที่จมูกจนกระดูกจมูกหัก จมูกอักเสบ โรคจมูกอักเสบจากภูมิแพ้ มีสิ่งแปลกปลอมในจมูก โรคของไซนัส รวมทั้งริดสีดวง และเนื้องอกหรือมะเร็ง

โรคทั่วไป เช่น ความดันเลือดสูง โรคเลือดชนิดต่างๆ เช่น มะเร็งเม็ดเลือดขาว โรคตับไต เบาหวาน โรครูมาติก ไขข้ออักเสบ ไชหวัดใหญ่ หัด คอตีบ และโรคขาดวิตามินเคหรือซี

การรักษาหลายวิธี แล้วแต่ความรุนแรงและสาเหตุของเลือดกำเดาไหล มีทั้งวิธีห้ามเลือดแบบง่ายๆ จนถึงต้องผ่าตัดใหญ่ในโรงพยาบาล การรักษาเบื้องต้นควรทำดังนี้

๑. เลือดออกน้อยทางจมูก ควรให้ผู้ป่วยนั่ง ก้มหน้าเล็กน้อย ใช้นิ้วกดจมูกข้างที่เลือดออก หรือใช้นิ้วบีบจมูกทั้ง ๒ ข้าง อาปากหายใจ บีบไว้นานๆ ประมาณ ๕-๑๐ นาที เลือดจะหยุดเอง การบีบจมูกนี้จะเป็นการบีบผนังจมูกส่วนที่นุ่มไปกดตรงตำแหน่งที่เลือดออกที่ผนังกันช่องจมูก ไม่ควรให้นอนหงาย เพราะเลือดจะไหลย้อนเขาสวนลึกของจมูก เขา คอ และซากออกทางปาก ทำให้มีเลือดเลอะเทอะทั่วไปจนตรวจไม่รู้ว่าออกจากไหนแน่ ถ้าผู้ป่วยกลัวจะเป็นลม ให้นอนตะแคง ไซยาซูปนำเย็นหรือหอน้ำแข็งวางที่หน้าผากจะช่วยใหสบายขึ้น ไม่ตกใจกลัว ในเวลาเดียวกันต้องบีบจมูกด้วย

๒. ใช้น้ำส้มหรือเศษผ้าสะอาด ชุบน้ำสะอาดพอมืดๆ หรือชุบยาหยอดจมูกซึ่งมียาช่วยให้เส้นเลือดหดตัว ใส่ในโพรงจมูกให้แน่น บีบจมูกด้วยยี่งดีประมาณ ๑๐ นาทีจึงค่อยๆ ดึงออก ถ้าไม่หยุดต้องไปพบแพทย์